

Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

Матеріали X Міжнародної
науково-практичної конференції

13 травня 2026 р.

Полтава
2026

Водночас впровадження Big Data супроводжується низкою викликів. Серед них – забезпечення конфіденційності персональних даних відповідно до вимог European Commission, висока вартість технологічної інфраструктури та дефіцит кваліфікованих кадрів у сфері Data Science. Також існує ризик упередженості алгоритмів, що може призводити до систематичних помилок у прийнятті рішень [4].

З огляду на різноманітність сучасних схем легалізації доходів, важливим є систематизований підхід до їх ідентифікації із застосуванням інструментів Big Data. З цією метою в таблиці 1 узагальнено типові схеми протиправних фінансових операцій, їх характерні ознаки та відповідні аналітичні можливості технологій Big Data для їх виявлення.

Таким чином, використання технологій Big Data є ефективним інструментом підвищення якості фінансового моніторингу в умовах цифрового банкінгу. Застосування методів машинного навчання, аналізу транзакційних даних, графових моделей та обробки неструктурованої інформації дозволяє своєчасно виявляти складні та приховані схеми легалізації доходів, знижувати рівень хибнопозитивних спрацювань і підвищувати точність оцінки ризиків клієнтів.

Література

1. Вдовічена О. Г., Вдовічен Д. А., Пічик К. В. Використання Big Data для прогнозування ефективності маркетингових кампаній у реальному часі. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17573391>.
2. Financial Action Task Force. Міжнародні стандарти з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (FATF Recommendations). URL: <https://www.fatf-gafi.org> (дата звернення: 01.05.2026).
3. Integrity Vision. Big Data-аналітика для банків: як підвищити точність перевірки контрагентів. URL: <https://integrity.com.ua/big-data-analytika-dlya-bankiv/> (дата звернення: 29.04.2026).
4. Вовченко О.С. Цифрова трансформація системи фінансового менеджменту підприємств: концептуальна архітектура та імплементація data-driven інструментарію. *Грааль науки*. 2025. № 60. С. 302-306. DOI 10.36074/grail-of-science.26.12.2025.031.
5. Державна служба фінансового моніторингу України. Типології Держфінмоніторингу. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/tipologi/tipologi-derzhfinmonitoringu>.

УДК 336.77:330.131.7:338.2(477)

Марченко Влада Сергіївна,

студентка

Науковий керівник: Маслій Олександра Анатоліївна,

кандидат економічних наук, доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ВПЛИВ КРЕДИТНИХ ПРОЦЕНТНИХ СТАВОК ТА КРЕДИТНОГО РИЗИКУ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У сучасних умовах глобальних викликів і загроз особливого значення набуває проблематика економічної безпеки держави [1], забезпечення якої значною мірою залежить від стабільності функціонування кредитного ринку, доступності фінансових ресурсів для економічного розвитку та рівня ризиків у банківській системі. У цьому контексті особливої актуальності набуває дослідження впливу кредитних процентних ставок і кредитного ризику, як важливих індикаторів економічної безпеки держави.

Відсоткові ставки є основним механізмом монетарної політики, який впливає на рівень інфляції та функціонування фінансового сектору [2]. Збільшення облікової ставки Національним банком України зумовлює зростання вартості запозичень, що обмежує кредитну діяльність банків та зменшує доступність позикових коштів для бізнесу та громадян [3]. Від рівня процентних ставок за кредитами значною мірою залежить кредитний ризик, тобто ймовірність невиконання позичальниками своїх фінансових зобов'язань перед банками, як один із ключових чинників, що впливає на стабільність банківської системи. За методологією Національного банку України, частка проблемних кредитів (NPL) слугує основним показником для оцінки якості кредитного портфеля банків та їхньої фінансової стійкості [4].

Вплив зміни кредитних процентних ставок на кредитний ризик та економічну безпеку держави проявляється в тому, що збільшення відсоткових ставок, як правило, посилює фінансове навантаження для позичальників, що може призводити до погіршення їхньої платоспроможності та зростання обсягу проблемних кредитів. Підвищення кредитного ризику спонукає банки підвищувати ставки з метою компенсації можливих збитків, створюючи таким чином циклічну залежність фінансових ризиків.

Управління кредитними ризиками має суттєве значення у забезпеченні стабільності кредитного ринку та національної економіки в цілому як фінансової основи економічної безпеки держави. Тому вдосконалення способів оцінки кредитоспроможності клієнтів, забезпечення якості кредитного портфеля, використання актуальних підходів до управління ризиками в банківській сфері, формування сприятливого економічного клімату сприяє залученню капіталу, зростанню фінансової стабільності економіки та зміцненню економічної безпеки держави як основи сталого розвитку економіки.

Література

1. Маслій О.А., Кудінова А. О., Буряк А. А., Янко А. С., Білько С.С. Детермінанти економічної безпеки держави в парадигмі цифрового розвитку: монографія. Івано-Франківськ: НАІР, 2025. 324 с.

2. Монетарна політика. *Національний банк України*.
URL: <https://bank.gov.ua/ua/monetary>.

3. Ukrinform. Як сильно НБУ впливає на депозитні та кредитні ставки в Україні? *Укрінформ – актуальні новини України та світу*.
URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3858985-ak-silno-nbu-vplivae-na-depozitni-ta-kreditni-stavki-v-ukraini.html>.

4. Рівень непрацюючих кредитів (NPL). *Національний банк України*.
URL: <https://p4.bank.gov.ua/ua/stability/npl>.

УДК 330.65

*Пилипенко Вікторія Сергіївна,
студентка*

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ КОРПОРАТИВНОГО БЮДЖЕТУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Корпоративне бюджетування є фундаментальним інструментом фінансового управління підприємством, що забезпечує узгодження стратегічних цілей з оперативними рішеннями через систему планових показників. Разом з тим цифровізація